

Manual de turisme rural

FOTOGRAFIA: MANOLO HIDALGO

INDEX**I. INTRODUCCIÓ****5****II. ESTABLIMENTS DE TURISME RURAL****6****III. CREACIÓ DE L'EMPRESA****12****IV. ENLLAÇOS****18**

I. INTRODUCCIÓ

L'Àrea de Promoció Econòmica del Consell Comarcal de l'Anoia ha intensificat durant els últims quatre anys el seu treball en l'estratègia de promocionar el sector turístic, amb l'objectiu de fomentar el desenvolupament econòmic i comarcal.

En el marc d'aquesta estratègia i mitjançant el programa de suport a pactes territorials per a la promoció econòmica i l'ocupació liderat per la Diputació de Barcelona, s'ha elaborat aquesta guia d'assessorament, que pretén ser una eina de treball per a aquelles persones que vulguin obrir un establiment de turisme rural, proporcionant-los els coneixements necessaris, la informació bàsica i una llista d'entitats i pàgines web de referència per al sector.

La guia es divideix en tres parts:

■ **Informació específica per als establiments de turisme rural:** concepte i normativa, classificació i modalitats, requisits tècnics, procediments per a l'autorització i inscripció.

■ **Informació per a la creació de l'empresa:** formes jurídiques, fonts de finançament, pla d'empresa i aspectes a tenir en compte per al desenvolupament d'una activitat econòmica.

■ **Directori:** llista de pàgines web i entitats relacionades amb el sector turisme rural.

II. ESTABLIMENTS DE TURISME RURAL

INFORMACIÓ ESPECÍFICA PER A AQUESTA ACTIVITAT TURÍSTICA

CONCEPTE I NORMATIVA

Els establiments de turisme rural estan regulats pel Decret 313/2006, de 25 de juliol, en què es defineixen com aquells establiments que ofereixen allotjament en habitacions o habitatges rurals de manera habitual mitjançant preu. Les seves característiques són:

- Situats en el medi rural, fora o dins del nucli de població de menys de 1.000 habitants.
- Integrats en edificacions existents anteriors a 1950
- Respectuosos amb la tipologia arquitectònica de la zona

CLASSIFICACIÓ I MODALITATS

Els establiments de turisme rural es classifiquen en **cases de pagès** i en **allotjaments rurals**, en funció de si la persona titular de l'establiment obté o no rendes agràries, ramaderes o forestals.

Paral·lelament a aquesta classificació, trobem quatre modalitats d'establiments de turisme rural: **masia**, **masoveria**, **casa de poble compartida** i **casa de poble independent**:

		Masia	Masoveria	Casa de poble compartida	Casa de poble independent
Situació establiment	Fora nucli població	X	X		
	Dins nucli població			X	X
Relació amb el titular	Habitatge compartit amb el titular	X		X	
	Habitatge no compartit amb el titular		X		X
Tipus allotjament	en règim d'habitacions	X		X	
	en règim d'habitatge		X		X
Règim alimentari	Esmorzar	X		X	
	sense servei		X		X

REQUISITS TÈCNICS

Els establiments de turisme rural han de disposar dels següents requisits:

- Calefacció en totes les habitacions i estances comunes.
- Mobiliari suficient i en bon estat de conservació.
- Mobiliari indispensable: llits individuals d'amplada mínima de 0,90 metres, o dobles d'1,35 metres, taula de nit, cadira, armari i un punt de llum amb interruptor al costat del llit.

Independentment dels requisits anteriors, les **masies i les cases de poble compartides** han de disposar de:

- Serveis higièncs, que disposaran com a mínim de:
 - Una cambra de bany completa a cada habitació.
 - Un endoll al costat de cada rentamans.
 - Un petit armari o prestatge per poder desar els estris de neteja personal.
 - Tots els elements sanitaris disposaran d'aigua freda i calenta.
- Telèfon, llevat de situacions excepcionals en què es podrà eximir el compliment d'aquest requisit.
- Menjador per a ús exclusiu dels hostes, amb capacitat màxima coincident amb el nombre de places autoritzat. La superfície útil de la sala d'estar serà de 18 m² fins a 6 places i s'incrementarà 1 m² més per cada plaça, i comptarà amb seients confortables d'acord amb la capacitat de l'allotjament.

I les **cases de poble independents i les masoveries** han de complir aquestes condicions:

- La superfície útil mínima de la sala d'estar - menjador serà de 18 m² fins a 6 places i s'incrementarà 1 m² més per cada plaça, i comptarà amb seients confortables d'acord amb la capacitat de l'allotjament.
- La cuina disposarà d'aigua freda i calenta i, com a mínim, de dos focs, microones o forn, aigüera, elements auxiliars, paraments i utensilis necessaris per a la preparació d'aliments, llenceria, frigorífic d'una capacitat mínima de 145 litres i campana amb extracció mecànica de fums i ventilació suficient.
- Rentadora i estris de neteja a disposició de la clientela.
- Serveis higièncs. Com a mínim, ha de disposar de:
 - Una cambra de bany completa per cada 4 places o fracció.
 - Un endoll al costat de cada rentamans; un petit armari o prestatge per a poder desar els estris de neteja personal.
 - Tots els elements sanitaris disposaran d'aigua freda i calenta.

	masia i casa de poble compartida	casa de poble independent i masoveria
Superfícies transitables		
Alçada mínima		
Superfícies transitables, excepte bany	2,50 m	2,50 m
Bany	2,10 m	2,10 m
Habitacions		
Superfície útil mínima		
Individual	8 m ²	8 m ²
Doble	12 m ²	12 m ²
Triple	14 m ²	14 m ²
Quàdruple	16 m ²	
Ventilació directa a l'exterior	Sí	Sí
Bany		
Superfície útil mínima	2,50 m ²	2,50 m ²

CAPACITAT ESTABLIMENTS

	masia i casa de poble compartida		casa de poble independent i masoveria	
	Nombre de places	Nombre d'habitacions	Nombre de places	Nombre d'habitacions
Capacitat mínima	5	3	4	2
Capacitat màxima	15	-	15	

NORMES PER A L'OBERTURA

Les persones físiques o jurídiques que vulguin desenvolupar l'activitat de turisme rural necessiten la llicència municipal, l'autorització del Departament de Turisme de la Generalitat de Catalunya i la inscripció en el Registre de Turisme de Catalunya.

Com a pas previ a la sol·licitud de la llicència municipal i/o a la realització d'obres i reformes a la casa, es pot demanar un informe previ sobre el projecte que reflecteix que l'establiment reuneix o reunirà les condicions tècniques per tal d'obtenir l'autorització com a establiment de turisme rural. La sol·licitud d'aquest informe no és de caràcter obligatori, però sí que és recomanable en el cas que calgui realitzar obres a la casa.

Procediment per a l'autorització d'obertura

Per obtenir l'autorització i la inscripció en el Registre de Turisme de Catalunya, les persones físiques o jurídiques que vulguin desenvolupar l'activitat han d'aportar la següent documentació:

- Sol·licitud ajustada al model oficial en què es detallarà la ubicació, el grup, la modalitat, el nombre i les característiques de les habitacions, els elements sanitaris, els espais comuns, les dates de funcionament i altres tipus de serveis.
- Acreditació que l'edificació és anterior a 1950.
- Plànols o croquis de la distribució i fotografies que aportin les dades necessàries de la construcció, de l'entorn i de les característiques de la finca abans i després de la rehabilitació.
- Llicència municipal que acrediti que l'establiment de turisme rural s'ajusta als requeriments del planejament i a la legislació urbanística i de la Llei 3/1998, de 27 de febrer, d'intervenció integral de l'Administració ambiental, com a activitat inclosa en el seu annex III.
- Fotocòpia del NIF
- Documentació que acrediti que la persona sol·licitant és propietària o bé posseïdora amb títol suficient per dur a terme l'explotació turística de què es tracti.

- Si és una *masia* o una *casa de poble compartida*, caldran les certificacions d'empadronament i residència efectiva emeses pel secretari de l'ajuntament corresponent per les quals s'acrediti que la persona sol·licitant resideix efectivament en el municipi i adreça on pretén exercir l'activitat turística.
- En el cas que es tracti d'una *casa de poble independent* o d'una *masoveria*, caldran les certificacions de l'empadronament i residència efectiva amb una antiguitat mínima de tres anys, bé sigui a la mateixa comarca o bé al municipi limítrof.

Normes específiques per a l'obertura d'un establiment de turisme rural en l'especialitat de cases de pagès

- Certificació emesa pel Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca sobre la percepció, per part del pagès o pagesa, de rendes de l'activitat agrària, ramadera o forestal, d'acord amb l'article segon.
- Si el titular és una persona jurídica, certificació emesa pel Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca que acrediti la inscripció de la persona jurídica en el registre d'explotacions agràries.
- Descripció de les activitats agrícoles, ramaderes o forestals que es duen a terme a l'explotació, així com el grau d'implicació que poden oferir als usuaris en les tasques pròpies de la finca.

III. CREACIÓ DE L'EMPRESA

LES FORMES JURÍDIQUES

INTRODUCCIÓ

No hi ha una forma jurídica que sigui millor que una altra. Totes tenen avantatges i inconvenients. Cal escollir aquella que més s'ajusta a cada projecte.

Per tant, abans de plantejar-nos la forma jurídica cal definir molt bé el projecte que volem dur a terme i en concret:

- Activitat amb ànim de lucre o entitat sense ànim de lucre
- Nombre de socis, implicació, relació i responsabilitat
- Capitals mínims
- Costos i tràmits de constitució i gestió
- Règim de cotització a la Seguretat Social dels socis
- Fiscalitat

TIPUS DE FORMES JURÍDIQUES

- Empresari/ària individual
- Societat Civil Privada (SCP)
- Societat de Responsabilitat Limitada (SL)
- Societat Anònima (SA)
- Societat Cooperativa (SCCL)
- Societat Laboral (SLL o SAL)

	Nombre de socis/ sòcies	Capital	Responsabilitat	Fiscalitat	Seguretat Social
Empresari/ ària individual	1	No hi ha mínim legal	Il·limitada	IRPF	Règim d'autònoms
Societat civil privada (SCP)	2	No hi ha mínim legal	Il·limitada	IRPF	Règim d'autònoms
Societat limitada (SL)	1	3.005,06€	Limitada	Impost societats	Socis majoritaris o administradors a autònoms
Societat anònima (SA)	1	60.005,06€	Limitada	Impost societats	Socis majoritaris o administradors a autònoms
Societat cooperativa (SCCL)	3	3.000€	Limitada	Impost societats	Tots en règim general o tots a règim d'autònoms
Societat limitada laboral (SLL)	3	3.005,06€	Limitada	Impost societats	Tots en règim general
Societat anònima laboral (SL)	3	3.005,06€	Limitada	Impost societats	Tots en règim general

PASSOS DE CONSTITUCIÓ AUTÒNOM I EMPRESA

Tràmits per constituir-se com a empresari autònom

- 1.- Declaració alta cens inici activitat
- 2.- Alta Impost Activitats Econòmiques (IAE)
- 3.- Llicència municipal d'obertura
- 4.- Alta Seguretat Social
- 5.- Comunicació d'obertura centre de treball

Tràmits per constituir una societat

- 1.- Certificació negativa de nom o raó social
- 2.- Atorgament de l'escriptura pública de constitució
- 3.- Liquidació de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats
- 4.- Declaració d'alta en el cens d'inici d'activitat
- 5.- Alta de l'impost sobre activitats econòmiques
- 6.- Llicència municipal d'obertura
- 7.- Inscripció en el Registre Mercantil i publicació al BORME
- 8.- Inscripció de l'empresa a la Seguretat Social
- 9.- Comunicació de l'obertura del centre de treball i obtenció dels llibres de matrícula i visites

FONTS DE FINANÇAMENT

Abans d'iniciar una activitat econòmica és important informar-se dels sistemes de finançament disponibles en el mercat i indagar sobre els ajuts i les subvencions existents.

En relació amb el finançament, la Generalitat de Catalunya i el Govern central acostumen a signar convenis de col·laboració amb entitats bancàries per tal d'oferir facilitats financeres a les persones que pretenen iniciar una activitat.

Les convocatòries dels ajuts i les subvencions es publiquen al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC) i/o al Butlletí Oficial de l'Estat (BOE). En l'ordre de la convocatòria s'explica l'objecte de l'ajut i/o la subvenció i els requisits que han de complir les persones beneficiàries.

Per tal d'obtenir informació dels ajuts i/o subvencions es pot consultar la pàgina web <http://www.gencat.net/treball/ambits/autoocupacio/> o adreçar-se a les oficines del Consell Comarcal de l'Anoia.

EL PLA D'EMPRESA

El pla d'empresa és un document escrit en què s'explica i es detalla el projecte de l'empresa potencial, tenint en compte tots els elements rellevants, els recursos necessaris i les accions a desenvolupar per a la posada en funcionament del projecte empresarial.

La finalitat del pla d'empresa és esdevenir un instrument d'anàlisi per a les persones promotores del projecte, ser la carta de presentació que permet donar a conèixer el model de negoci a terceres persones i ser l'instrument generador de confiança per a negociacions amb socis/sòcies estratègics, financers, etc.

El seu format ha d'estar ben estructurat, ha de ser clar i concís, però a la vegada complet. En definitiva, ha de recollir tots els trets essencials del negoci. Ha de ser coherent i engrescador.

L'esquema bàsic d'un pla d'empresa és el següent:

1. Presentació del projecte
2. L'equip directiu
3. Pla de màrqueting
4. Pla de producció o d'operacions
5. Pla jurídic – fiscal
6. Pla econòmic – financer
7. Annexos

QÜESTIONS A TENIR EN COMPTE

El Gran Diccionari de la Llengua Catalana defineix la persona emprenedora com aquella que té iniciativa i coratge per a emprendre i dur a terme, amb una gran activitat, les pròpies empreses, especialment empreses difícils, arriscades.

La posada en marxa d'un projecte d'autoocupació comporta que la persona emprenedora tingui en compte els següents elements:

Invertir moltes hores en l'empresa.

Assumir el risc empresarial i ser conscient que pot produir la pèrdua de diners i de temps.

Capacitat de prendre decisions en situacions d'incertesa.

Disposar de capacitat tècnica per dirigir una organització i capacitat personal per desenvolupar un projecte col·lectiu.

Incorporar la pròpia experiència a l'activitat econòmica.

Avaluar les capacitats i aptituds personals i complementar-les amb mitjans alternatius (incorporació persona sòcia a l'empresa, contractació serveis aliens, etc.).

Tenir noves idees i desenvolupar-les en el procés de creació i consolidació de l'empresa.

Permet a les persones promotores una major realització personal, en potenciar les seves iniciatives individuals.

IV. ENLLAÇOS

ENLLAÇOS D'INTERÈS

Organisme	Adreça web
Consell Comarcal de l'Anoia	www.anoia.cat
Promoció Comarcal (Consell Comarcal de l'Anoia)	www.anoiaenviu.cat
Consorci de Promoció Turística de l'Alta Anoia	www.altaanoia.info
Diputació de Barcelona	www.diba.es
Generalitat de Catalunya	www.gencat.cat
Palau Robert Centre d'Innovació de Catalunya	www.gencat.net/probert/index_cat.htm
Turisme Total – Diputació de Barcelona	www.turismetotal.org/hometotal.asp
Catalunya Turisme	www.gencat.net/turistex_nou/home.htm
Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat)	www.idescat.cat
Ruralgest - Programa informàtic que permet portar el control del negoci rural	www.ruralgest.com/ http://ruralgest.softonic.com/
Conjuntura Turística. Observatori de Turisme de Catalunya	www.gencat.cat/diue/turisme/ observatori_turisme/ estadistiques/index.htm
Turispro	www.gencat.cat/diue/turisme/ turispro/index.html
Turismapes, un portal de serveis i de consulta d'informació turística situada sobre cartografia de gran qualitat.	www.turismapes.net/index.htm
Guia visual del turisme rural a Catalunya	www.turismerural.com/
Top Rural - Turisme rural, cases rurals	www.toprural.com
Turisme rural a Catalunya	www.turismeruralacatalunya.com
Agroturisme de la Unió de Pagesos de Catalunya	www.agroturisme.org
Ecoturismo rural	www.ecoturismorural.com
Turisme rural de Catalunya	www.turalcat.com

**PACTE TERRITORIAL
PER A L'OCUPACIÓ
DE L'ANOIA**

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

UNIÓ EUROPEA

Fons Social Europeu

